

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych ocen z historii na rok szkolny 2026/2027 dla klasy ósmej szafirowej

1. Śródrocznych i rocznych:

wymagania na ocenę wymagania ogólne	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń:
1. Wojna obronna Polski Zagadnienia 1.potencjały militarne Polski i Niemiec 2.atak niemiecki na Polskę 3.atak sowiecki na Polskę 4.przebieg wojny obronnej	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 września 1939 r., 17 października 1939 r. zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie wojna obronna wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r. wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r. omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowietów na ziemie polskie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bilans wojny obronnej Polski
2. Działania wojenne w latach 1939–1941 Zagadnienia 1.tzw. dziwna wojna na Zachodzie 2.wojna zimowa i zajęcie państw bałtyckich przez ZSRS 3.agresja Niemiec na kraje skandynawskie 4.bitwa o Anglię 5.działania wojenne w Afryce 6.atak Niemiec na	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1940 r., 1941 r. wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRS omawia przebieg bitwy o Anglię omawia przebieg konfliktu na kontynencie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939–1941 wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Sowiecki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939–1941

ZSRS 7.japoński atak na Pearl Harbor		afrykańskim			
3. Polityka Niemiec w okupowanej Europie Zagadnienia 1.okupacja niemiecka w Europie Wschodniej i Zachodniej 2.postawy względem okupantów 3.Holokaust 4.powstanie w getcie warszawskim 5.Polacy wobec Holokaustu	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: styczeń 1942 r., kwiecień 1943 r. • zna postaci: Janusz Korczak, Mordechaj Anielewicz 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, łapanka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej • opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec władz niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega, na czym polega wyjątkowość zagłady Żydów, której Niemcy dokonali na ziemiach polskich • przedstawia przykłady Polaków wspomagających ludność żydowską (np. rodzinę Ulmów, Irenę Sendlerową, Jana Karskiego)
4. Wielka koalicja i przełom na frontach Zagadnienia: 1.początki wielkiej koalicji i <i>Karta atlantycka</i> 2.niemieckie klęski na froncie wschodnim 3.walki w Afryce i lądowanie we Włoszech 4.konferencja w Teheranie 5.lądowanie w Normandii 6.walki na Dalekim	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: sierpień 1941 r., czerwiec 1942 r., listopad 1943 r., 6 czerwca 1944 r. • zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: alianci, drugi front, kamikaze • wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny • wymienia postanowienia konferencji teherańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej • wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942–1945 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia główne postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> • wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się klęska państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942–1944 • ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski

Wschodzie					
5. Klęska państw osi i zakończenie II wojny Zagadnienia: 1.postanowienia konferencji wielkiej trójki w Jałcie i Poczdamie 2.upadek Berlina 3.koniec wojny na Dalekim Wschodzie	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 8 maja 1945 r., 6 sierpnia 1945 r., 2 września 1945 r. • zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, marszałkowie sowieccy Koniew i Żukow 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie kapitulacja • wie, co wydarzyło się w Hiroszimie i Nagasaki • wymienia przyczyny klęski państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy polskiej • omawia wydarzenia na frontach w latach 1944–1945 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wydarzenia polityczno-militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych • ocenia postanowienia konferencji wielkiej trójki
7. Polska pod okupacją niemiecką Zagadnienia: 1.okupacja niemiecka na terenach wcielonych do Rzeszy 2.okupacja niemiecka na terenach Generalnego Gubernatorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1939 r., 1945 r. • zna postać Hansa Franka • wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich • wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie • wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: folkslista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja • opisuje życie codzienne Polaków w czasach okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; • wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo • wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r. • porównuje okupację niemiecką na różnych terenach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich
8. Polska pod okupacją sowiecką Zagadnienia: 1.okupacja sowiecka – represje 2.zbrodnie katyńska i kłamstwo katyńskie	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1940 r. • zna postaci: Janina Antonina Lewandowska, Stalin • wymienia miejsca masowych egzekucji polskich oficerów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: zbrodnie katyńska, łagier, zsyłka, deportacja • wymienia cele i metody sowieckiej polityki okupacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tereny przyłączone do ZSRS • wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów • charakteryzuje zbrodnię katyńską 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz wymienia podobieństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie

			<ul style="list-style-type: none"> • omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały władze, aby je osiągnąć 	i różnice między nimi	
9. Władze polskie na uchodźstwie Zagadnienia: 1.rząd RP na uchodźstwie 2.Armia Polska w ZSRS 3.udział Polaków w walkach na zachodzie Europy, Bliskim Wschodzie i w Afryce 4.układ Sikorski–Majski	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 30 lipca 1941 r., kwiecień 1943 r. • wymienia członków władz polskich na uchodźstwie (w tym gen. Władysława Sikorskiego, Władysława Raczkiewicza, gen. Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Mikołajczyka, gen. Władysława Andersa) • wymienia główne polskie formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów • wymienia miejsca ważniejszych bitew stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, brygada • wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew • wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, w jakich okolicznościach utworzono polski rząd na uchodźstwie • przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej • wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od września 1939 do lipca 1943 r. • charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postanowienia układu Sikorski–Majski
10.Polskie Państwo Podziemne Zagadnienia: 1.działalność cywilnego	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 14 lutego 1942 r. • zna postaci najważniejsze postaci związane z Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje instytucje i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne • omawia działalność 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego

<p>pionu Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>2.działalność wojskowego pionu Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>3.działalność politycznego pionu Polskiego państwa Podziemnego</p>	<p>Państwem Podziemnym (w tym gen. Stefana Grot-Roweckiego, Cyryła Ratajskiego, Jana Piekalkiewicza, Jana Stanisława Jankowskiego, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach konspiracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego 	<p>najważniejszych ugrupowań politycznych działających w warunkach konspiracyjnych</p>	<p>Podziemnego</p>	
<p>11.Ziemie polskie w latach 1943–1944</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.Polska Partia Robotnicza i Gwardia Ludowa</p> <p>2.powstanie KRN</p> <p>3.Ludowe Wojsko Polskie i powstanie Armii Ludowej</p> <p>4.zbrodnia wołyńska</p> <p>5.powstanie PKWN i Rządu Tymczasowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1944 r. zna postaci: Stepan Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej rozwija skróty: PPR, GL, AL, KRN, PKWN omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki wymienia powody konfliktu polsko-ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na ziemiach polskich nowy ośrodek władzy wskazuje na mapie Wołyń 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny, z powodu których konflikt polsko-ukraiński przyjął tak krwawą formę ocenia działania komunistów na ziemiach polskich w latach 1943–1944
<p>12.Powstanie warszawskie</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.plan „Burza”</p> <p>2.przyczyny wybuchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r. zna postaci: gen. Tadeusz Bór- 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: plan „Burza”, godzina „W” omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cele i formy realizacji planu „Burza”, z uwzględnieniem przyczyny wybuchu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawę aliantów zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje uproszczonej oceny skutków i znaczenia powstania

i przebieg powstania warszawskiego 3. losy ludności cywilnej w trakcie powstania 4. skutki powstania	Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel, Jan Stanisław Jankowski, gen. Erich von dem Bach	cywilnej i żołnierzy polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu	powstania warszawskiego • opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania		
14. Skutki II wojny światowej Zagadnienia: 1. bilans II wojny światowej 2. powstanie ONZ	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1945 r. • wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne • umie wskazać skutki II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ • opisuje warunki, w jakich żyli ludzie w Europie po zakończeniu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu skutków II wojny światowej
15. Początki zimnej wojny Zagadnienia: 1. rozpad koalicji antyhitlerowskiej 2. powstanie NATO i Układu Warszawskiego 3. zimna wojna 4. podział Niemiec 5. wojna koreańska	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1949 r., 1950–1953 • zna postaci: Harry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall • podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączyły Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRS i kraje mu podporządkowane 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD • rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina • opisuje okoliczności rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego • omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec • omawia wydarzenia związane z wojną koreańską 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje kształtowanie się nowego układu sił politycznych na świecie po II wojnie światowej
16. Powojenna Polska Zagadnienia:	<ul style="list-style-type: none"> • wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu skutków II wojny światowej na

1.nowe granice Polski 2.skutki społeczne i gospodarcze II wojny światowej na ziemiach polskich 3.reforma rolna i nacjonalizacja na ziemiach polskich	w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na mapie • wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny	• rozumie pojęcia: repatriacja, terytorium pojałtańskie, nacjonalizacja, bitwa o handel • wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce	• omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki władzy komunistycznej • omawia zmiany terytorialne i demograficzne na ziemiach polskich po 1945 r.	struktury narodowościowej w Polsce • charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich	ziemiach polskich
17. Tworzenie podstaw władzy komunistycznej w Polsce Zagadnienia: 1.powstanie TRJN 2.komunistyczny aparat represji	• zna daty: 1945 r., 1946 r., 1947 r. • zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz	• rozumie pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), bezpieczeństwa, proces szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, obława augustowska, referendum, PSL, PZPR	• omawia działania Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów	• charakteryzuje główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów	• dokonuje oceny działań komunistów mających na celu zniewolenie Polski
3.referendum w 1946 r. 4.wybory w 1947 r.	• wymienia główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów	• wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów • wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię władzy			
18.Różne koncepcje walki z władzą komunistyczną	• zna wybrane postaci tego okresu (m.in. Stefana Wyszyńskiego, Jana Nowaka-	• rozumie pojęcia: Rozgłosnia Polska Radia Wolna Europa, amnestia • omawia rolę władz	• opisuje losy żołnierzy podziemia niepodległościowego • wyjaśnia, w jakim celu władze ogłaszały	• charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej • charakteryzuje	• analizuje postawy Polaków wobec władzy komunistycznej

Zagadnienia: 1.nastroje społeczne wśród ludności polskiej po II wojnie światowej 2.podziemie niepodległościowe 3.działalność Kościoła katolickiego 4.Polacy na emigracji	Jeziorańskiego, Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, Danuty Siedzikówny „Inki”, Jana Rodowicza „Anody”, Witolda Pileckiego)	polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej	amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego	pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej	
19.Stalinizm w Polsce Zagadnienia: 1.ramy czasowe stalinizmu i sowietyzacja armii polskiej 2.terror stalinowski 3.indoktrynacja i propaganda komunistyczne 4.konstytucja PRL	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1952 r. • zna postaci: August Emil Fieldorf „Nil”, Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, безпеaka, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja • wyjaśnia, czym był system totalitarny • wyjaśnia, w jakim celu rządzący stosowali propagandę i indoktrynowali młodzież 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki • porównuje system rządów w Polsce i ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu stalinowskiego na ziemiach polskich
20.Za żelazną kurtyną Zagadnienia: 1.państwa europejskie pod wpływem ZSRS 2.destalinizacja 3.powstanie węgierskie i Praska Wiosna	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1953 r., 1956 r., 1968 r. • zna postaci: Nikita Chruszczow, Imre Nagy, Aleksander Dubczek • wymienia państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna • wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. • opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej Wiosny • porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje cechy charakterystyczne dla ustroju krajów znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów
22.Nowa mapa świata	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1960 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu

<p>– dekolonizacja</p> <p>Zagadnienie: procesy dekolonizacyjne w Azji i Afryce, ich przyczyny i przebieg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Mahatma Gandhi, Nelson Mandela • umie wskazać przyczyny dekolonizacji • wymienia państwa będące potęgami kolonialnymi 	<p>dekolonizacja, apartheid, rasizm, Rok Afryki, Organizacja Jedności Afrykańskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakim celu powstała Organizacja Jedności Afrykańskiej 	<p>dekolonizacji w Indiach, RPA i Algierii</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i wymienia skutki dekolonizacji 	<p>przyczyny, przebieg i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce</p>	<p>procesów dekolonizacyjnych w Afryce i Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy rolę jednostek na losy krajów i świata
<p>23.Bliski Wschód – konflikty arabsko-izraelskie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.narodziny syjonizmu i okres międzywojenny 2.powstanie państwa Izrael 3.konflikt palestyński 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty 1948 r., 1993 r. • zna postaci: Jasir Arafat, Icchak Rabin 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), autonomia • wymienia przyczyny powstania syjonizmu • wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych regionów Bliskiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban • opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sytuację polityczną Izraela i Palestyny po II wojnie i w czasach współczesnych
<p>24.Rywalizacja Stanów Zjednoczonych i ZSRS</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.zaostrenie zimnej wojny 2.kryzys kubański 3.kryzys berliński 4.wojna w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1959 r., 1962 r. • zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow • wymienia przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys kubański, mur berliński • opisuje formy rywalizacji wielkich mocarstw w okresie zimnej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać przyczyny i potencjalne skutki kryzysu kubańskiego • wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało odprężenie w stosunkach międzynarodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny i skutki zimnowojennej rywalizacji USA i ZSRS
<p>26.Daleki Wschód – Chiny i Japonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1949 r., 1959 r., 1966–1976 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich okolicznościach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, jak układały się stosunki pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny rządów komunistów

Zagadnienie 5: 1. komunizm w Chinach	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Mao Zedonga • umie wskazać na mapie Chiny i Japonię 	maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna, Tiananmen, azjatycki tygrys	komuniści przejęli władzę w Chinach	ChRL a ZSRS po 1949 r.	w Chinach
27. Proces integracji europejskiej Zagadnienia: 1. przyczyny i początki procesu integracji europejskiej 2. powstanie Unii Europejskiej i etapy jej rozszerzania 3. główne organy Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1951 r., 1957 r., 1993 r., 2004 r. • zna postaci: Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman • wymienia główne organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy powstawania UE • wyjaśnia skróty UE i EWWiS • wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym celem działalności UE 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje etapy powstawania UE • wskazuje na mapie Europy kraje członkowskie UE 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okoliczności powstania UE • analizuje proces powstawania i rozszerzania się UE 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega szanse wynikające z powstania UE • ocenia skutki powstania UE
28. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX wieku Zagadnienia: 1. narodziny społeczeństwa konsumpcyjnego 2. rewolucja obyczajowa i bunt młodzieżowy z 1968 r. 3. amerykanizacja kultury 4. reforma Kościoła katolickiego 5. Społeczeństwo informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1968 r. • zna postać Elvisa Presleya • zna zespół The Beatles • wymienia postanowienia Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, punk, rock and roll, feminizm, kraje Trzeciego Świata, internet, amerykanizacja, globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zjawiska amerykanizacji i globalizacji
30. Pociąg	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wskazać na 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia działania

odwilż i mała stabilizacja Zagadnienia: 1.odwilż po śmierci Stalina 2.wydarzenia poznańskiego czerwca i Października 1956 r. 3.czas małej stabilizacji	<ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab • wymienia zjawiska świadczące o odwilży w Polsce 	odwilż, mała stabilizacja, poznański czerwiec, rehabilitacja, aparat partyjny, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski	mapie Poznań <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak doszło do wystąpień w czerwcu 1956 r. oraz jakie były ich przebieg i konsekwencje 	zjawiska świadczące o odwilży na ziemiach polskich <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje życie codzienne w czasach Gomułki 	Gomułki
31.Konflikt państwa z Kościołem Zagadnienia: 1.czas odwilży i złagodzenie polityki wobec Kościoła katolickiego 2.zaostrenie kursu wobec Kościoła na początku lat 60. 3.pojednanie biskupów polskich i niemieckich 4.obchody Milenium w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1965 r., 1966 r. • zna postać Stefana Wyszyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie • opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, na czym polegało zaostrenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60. • omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich dla pojednania polsko-niemieckiego po II wojnie światowej • ocenia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce
32.Bunty społeczne w latach 1968 i 1970 Zagadnienia: 1.wystąpienia studenckie i robotnicze za rządów Gomułki 2.upadek rządów Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1968 r., 1970 r. • zna postaci: Zbigniew Godlewski, Edward Gierek, Stefan Kisielewski 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie polityka antysyjonistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r. • charakteryzuje konsekwencje tych 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia rządy Gomułki

				wystąpień	
33.PRL pod rządami Edwarda Gierka Zagadnienia: 1.rozwoj gospodarki w czasach Gierka i podłoże tego rozwoju 2.umocnienie władzy PZPR 3.otwarcie na Zachód i sukcesy sportowe Polski z lat 70. 4.wystąpienia robotnicze w 1976 r. i ich podłoże oraz skutki	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1976 r. • zna postać Edwarda Gierka oraz wybrane postaci z życia kulturalnego i sportowego tego okresu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka • wyjaśnia, na czym opierała się polityka gospodarcza Polski za rządów Gierka • opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r. • opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r. • dostrzega długofalowe konsekwencje polityki gospodarczej Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje politykę Gierka i Gomułki ze szczególnym uwzględnieniem działań władzy wobec protestujących • ocenia rządy Gierka
34.Narodziny opozycji politycznej Zagadnienia: 1.powstanie i działalność KOR 2.aktywizacja i działalność opozycji 3.represjonowanie opozycji 4.wyбір Jana Pawła II	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1978 r., 1979 r. • zna postaci czołowych opozycjonistów • podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę • wymienia metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ • omawia, w jaki sposób starano się łamać monopol wydawniczy władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r. • omawia twórczość pisarzy cenzurowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego • charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie wyboru Polaka Karola Wojtyły na tron papieski
35.Rewolucja Solidarności 1980–1981 Zagadnienia: 1.narodziny NSZZ	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1980 r., 1981 r. • zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: MKS, NSZZ „Solidarność”, porozumienia sierpniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień między 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe • charakteryzuje ruch 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wydarzenia 1980 i 1981 r.

„Solidarność” 2.gospodarka w kryzysie	Breżniew, Ryszard Kukliński		władzą a MKS-ami	społeczny „Solidarność”	
36.Stan wojenny w Polsce Zagadnienia: 1.przyczyny wprowadzenia stanu wojennego 2.rodzaje represji stosowane przez władzę w okresie stanu wojennego 3.opór społeczny w okresie stanu wojennego	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 13 grudnia 1981 r., 1983 r. zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Borusewicz, Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przemyk, Czesław Kiszczak wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek” 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Katowice omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wręczenia nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w 1983 r. ocenia, czy słusznie stan wojenny uważany jest za kontrowersyjne wydarzenie w historii Polski
38.Kryzys wewnętrzny ZSRS Zagadnienia: 1.przyczyny kryzysu gospodarczego ZSRS 2.wojna w Afganistanie 3.wyścig zbrojeń 4.rządy Michaiła Gorbaczowa	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1985 r., 1986 r. zna postaci: Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald Reagan 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: mudżahedin, wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w ZSRS na początku lat 80. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Czarnobyl omawia wydarzenia związane z katastrofą atomową w ZSRS i ich skutki wyjaśnia, czym był wyścig zbrojeń oraz wskazuje, kto i z jakich powodów go rozpoczął omawia, jakie konsekwencje dla ZSRS miał udział w konflikcie w Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Gorbaczowa omawia sytuację gospodarczo-polityczną ZSRS w latach 80. 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje proces powolnego upadku ZSRS
39.Upadek PRL i narodziny III RP	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: czerwiec 1989 r., 1990 r. zna postaci: Ryszard 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne postanowienia podjęte podczas 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wydarzeń 1989 r. dla kształtowania III RP

Zagadnienia: 1.ostatnie lata PRL 2.okrągły stół 3.wybory parlamentarne w 1989 r. 4.rządy Tadeusza Mazowieckiego 5.narodziny III RP	Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole • wymienia najważniejsze osoby biorące udział w obradach okrągłego stołu 	obrad okrągłego stołu <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rządy Mazowieckiego 	w czerwcu 1989 r. <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole 	
40.Jesień Narodów Zagadnienia: 1.kryzys w krajach bloku wschodniego 2.Jesień Narodów w Czechosłowacji, Niemczech, Rumunii i na Węgrzech 3.rozwiązanie Układu Warszawskiego i RWPG	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1989 r. • zna postaci: Václav Havel, Nicolae Ceaușescu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Jesień Narodów, aksamitna rewolucja • wymienia najważniejsze wydarzenia związane z okresem Jesieni Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w ZSRS wpłynęły na upadek rządów komunistycznych w krajach bloku wschodniego • wskazuje na mapie kraje objęte wydarzeniami Jesieni Narodów • omawia proces demokratyzacji na terenie Węgier, NRD, Czechosłowacji i Bułgarii • opisuje wydarzenia związane z rewolucją w Rumunii 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje procesy dekomunizacyjne na obszarze Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii i Węgier 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega symboliczne znaczenie upadku muru berlińskiego
41.Rozpad ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii Zagadnienia: 1.Rozpad ZSRS i jego następstwa	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1991 r., 1992–1995 • zna postać Michaiła Gorbaczowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne przyczyny, dla których doszło do zmian geopolitycznych na mapie Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie nowo powstałe państwa • opisuje okoliczności odzyskania niepodległości przez kraje bałtyckie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak doszło do powstania Wspólnoty Niepodległych Państw 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje próby oceny zmian na mapie Europy u schyłku XX w. oraz dostrzega szanse i zagrożenia z nich wynikające

<p>42.III Rzeczpospolita</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.przemiany w życiu politycznym w Polsce w latach 90. i w pierwszej dekadzie XXI w.</p> <p>2.Konstytucja RP z 1997 r.</p> <p>3.wejście Polski do UE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1990 r., 1991 r., 1997 r. • zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: lustracja, SLD, PSL, PiS, PO • wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany na polskiej scenie politycznej na początku lat 90. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przemiany ustrojowe w latach 1989–1997 • charakteryzuje najważniejsze treści zawarte w Konstytucji III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przemiany obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności
<p>43.Przemiany gospodarczo-społeczne w Polsce po 1989 r.</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.reformy gospodarki III RP</p> <p>2.koszty społeczne reform</p> <p>3.życie kulturalne i edukacja w III RP</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1989 r. • zna postaci: Leszek Balcerowicz, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja • wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza • wskazuje trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w momencie przejęcia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego • omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje modele gospodarki polskiej przed i po 1989 r. • charakteryzuje życie kulturalne III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje, dlaczego Polska pod koniec XX w. wciąż znajdowała się na niższym poziomie rozwoju gospodarczego niż kraje zachodnie
<p>44.Polska w NATO i Unii Europejskiej</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.kierunki polskiej polityki zagranicznej</p> <p>2.znaczenie i konsekwencje opuszczenia ziem polskich przez armię rosyjską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1999 r., 2004 r. • zna postaci: Jan Nowak-Jeziorański, Zbigniew Brzeziński • wymienia sąsiadów III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej • omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie • charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę zagraniczną III RP

			• omawia główne etapy integracji Polski z UE		
--	--	--	--	--	--

2. Formy sprawdzania osiągnięć i postępów edukacyjnych ucznia:

W ramach przedmiotu historia przewidziane są następujące formy sprawdzania osiągnięć

- a) odpowiedź ustna z trzech tematów lekcyjnych,
- b) prace klasowe z całego działu,
- c) sprawdziany z trzech tematów lekcyjnych,
- d) ćwiczenia praktyczne na lekcjach (karty pracy, projekty, rysunki).